

LITERATURA ZA PREDMET
KLASIČNA ARHEOLOGIJA

- P. DUCATI, Arte Classica, Torino, 1.izd. 1920.
- A. MUSIĆ, Nacrt grčkih i rimskih starina, Zagreb 1910.
- D. HARDEN, The Phoenicians, T&H, London (Ancient Peoples and Places)
- C. PICARD, Le monde de Carthage, Pariz 1956.
- F. CHAMOUX, Grčka civilizacija, Beograd 1967.
- K. SCHEFOLD, Klasična Grčka, Umetnost u svetu, Novi Sad 1973.
- A. G. WOODHEAD, The Greeks in the West, T&H, London 1962. (Ancient Peoples and Places)
- J. M. COOK, The Greeks in Ionia and the East, T&H, London 1962. (Ancient Peoples and Places)
- A. CERMANOVIĆ-KUZMANOVIĆ, Grčke slikane vase, Naučna knjiga, Beograd 1977.
- G. HAFNER, Atena i Rim, Otokar Keršovani, Rijeka 1969.
- W. W. TARN, Hellenistic Civilization, London, 1930.
- H. BLOCH, The Etruscans, T&H, London 1958. (Ancient Peoples and Places)
- M. PALLOTTINO, L'art des Etrusques, Pariz
- M. PALLOTTINO, Etruskische Kunst, Zurich, 1956. (ovo je isti tekst kao prethodni, samo preveden na njemački)
- R. BLOCH, The Origins of Rome, T&H, London 1962. (Ancient Peoples and Places)
- P. GRIMAL, Rimska civilizacija, Beograd 1968.
- H. KELLER, Rimsko carstvo, Umetnost u svetu, Novi Sad 1970.
- R. SEIDER, Rimsko slikarstvo, Beograd 1976.
- T. DALE & W. GILL-CARTER, Topsoil and Civilization, Univ. of Oklahoma Press 1955.
- ANTROPOLOGIJA DANAS, Beograd 1972: poglavlja:
- Stil, str. 255
- Arheološke teorije i interpretacije o Starom svetu, str. 308
- Opšte kategorije kulture, str. 440
- Ekologija čoveka, str. 595
- M. MILIĆEVIĆ, Rimski kalendar, L&G, Zagreb 1990.
- M. MILIĆEVIĆ BRADAČ, Stara Grčka: Grci na Crnome moru, Školska knjiga, Zagreb 2004.

PREPORUKA ZA ČITANJE

PAUZANIJA, Vodič po Heladi, prev. Uroš Pasini, Logos Split 1989.

----- NEKA OPĆA POVIJEST STAROG VIJEKA

----- NEKA GRČKA MITOLOGIJA

W. POULSEN, Etrurska umetnost, Beograd 1976.

B. GAVELA, Etrurci, Beograd 1978.

T. TALBOT-RICE, The Scythians, T&H, London 1957. (Ancient Peoples and Places)

B. GAVELA, Fidija, Klasična epoha helenske umetnosti, Matica srpska, 1962.

A. J. TOYNBEE, Hellenism, The History of Civilisation, Oxford Univ. Press 1959, 1960.

H. KREEISSIG, Povijest helenizma, Zagreb, GZM 1987.

R. M. COOK, Greek Art, London 1976.

A. BOETHIUS, Etruscan and Early Roman Architecture, London 1978.

J. BOARDMAN, Athenian Black Figure Vases, T&H, London 1988.

J. BOARDMAN, Athenian Red Figure Vases, Archaic Period, T&H, London 1988.

J. BOARDMAN, Athenian Red Figure Vases, Classical Period, T&H, London 1989.

A. D. TRENDALL, The Red-figured Vases of South Italy and Sicily, T&H, London 1989.

POPIS PITANJA

ZA ISPIT IZ KLASIČNE ARHEOLOGIJE

1. STIL u arheologiji
2. Lacij i mjesto Rim
3. Groblje na Forumu i druga rana rana groblja u Rimu
4. Septimontium
5. Etruščanski kraljevi u Rimu
6. Mamurije Veturije i *ancilia*
7. Legenda o osnutku Rima
8. Zapadni Feničani
9. Motja (danasa Mozia)
- 10. Odnos Feničana i Etruščana**
  11. Gordion
  12. Kimerani
  13. Romul i Rem
  14. Tit Tacije i Sabinjani
  15. Numa Pompilije
  16. Servije Tulije
  17. Tarkvinije Prisko
  18. Kapitolinski hram
  19. Tarkvinije Oholi
  20. Trijumf i trijumfalna povorka
  21. Tuskanski hram
  22. Ara pacis Augustae
  23. Curia Hostilia
  24. Forum
  25. Forum Boarium
  26. Vestin hram
  27. bog Saturn
  28. hram Kastora
  29. Janus
  30. Carski forumi
  31. Augustov forum
  32. Trajanov forum
  33. Kolosej
  34. Cloaca Maxima
  35. Auriga iz Delfa
  36. hramovi u Paestumu
  37. Partenon
  38. Geometrijski stil
  39. Dipilonski stil
  40. Grčki alfabet (najstariji natpisi)

41. Helenski srednji vijek
42. Grčka kolonizacija Propontide (Mramorno more)
43. Grčka kolonizacija južne obale Crnog mora
44. Grčka kolonizacija sjeverne obale Crnog mora
45. Grčka kolonizacija zapadne obale Crnog mora
46. Grčka kolonizacija istočne obale Crnog mora
47. Prva naseobina i prva kolonija Grka na zapadu
48. Arkesilajeva plitica
49. Magna Graecia
50. Fokejska plovidba
51. Naukratis
52. Al Mina
53. Orientalizzante period
54. Hekatomba
55. Suovetaurilije
56. Velike Panateneje
57. Grčki žrtvenici
58. Dionisov kult
59. Eleuzinske misterije
60. Proročišta grčkog svijeta
61. Asklepijev kult
62. Silfion
63. Atenin hram u Prijeni
64. Mauzolej u Halikarnasu
65. Tehnika izrade crno i crveno-figuralne keramike
66. Hriselefantina
67. Tipovi i nazivi grčke keramike
68. Grčka seoba u Malu Aziju
69. Eolsko područje i gradovi u Maloj Aziji
70. Dorsko područje i gradovi u Maloj Aziji
71. Lidija i Frigija
72. Smirna
73. Herajon na Samu
74. Veliki hramovi Jonije
75. Klazomenski sarkofazi
76. Ksenofont i put 10000 Grka
77. Demetra Knidska
78. Mauzol, vladar Karije
79. Pergamon
80. Baalbek

81. Gradovi Fenikije
82. Punска Kartaga
83. Fenička naselja na Sardiniji
84. Fenička naselja u Španjolskoj
85. Didona-Elissa
86. bog Melquart
87. božica Tanit
88. Ahiramov sarkofag
89. Fenički alfabet (najstariji spomenici)
90. Glavni fenički trgovački artikli
91. Fenički moreplovci-istraživači
92. Feničke metalne ukrašene zdjele
93. Odiseja i plovidba prema zapadu
94. Povodi grčke kolonizacije
95. Pitekusa
96. Nestorov pehar
97. Kuma
98. Sirakuza
99. Megara Hibleja
100. Feničani na Siciliji
101. Predgrčki stanovnici Sicilije
102. Selinunt
103. Grčka kolonizacija južne Italije
104. Lokri Epizefiri
105. Sibaris
106. Posidonija (Paestum)
107. Kroton
108. Taras (Tarent)
109. Masalia
110. Hram Zeusa u Akragantu
111. Putovanje Piteja iz Masalije
112. Ceretanske hidrije
113. Flijak (phlyax) vase
114. Grčke terakote na Siciliji i u južnoj Italiji (arhitektonske i male)
115. Definicija helenizma
116. Granice perioda klasične umjetnosti
117. Skulptura Tiranoubojice
118. Slikar »Briga« (Brygos)
119. Slikar Durid
120. Grčko monumentalno slikarstvo

121. Slikari Polignot i Mikon
122. Eginske lijevane bronce i majstori
123. Arg kao umjetničko središte klasičnog perioda
124. Frontoni Zeusova hrama u Olimpiji
125. Metope Zeusova hrama u Olimpiji
126. Zeusov hram u Olimpiji
127. Nekrokorintja
128. Umjetničke škole ranog klasičnog perioda
129. Kip Zeusa Olimpijskog
130. Fidija
131. Poliklet
132. Kip »Dorifor«
133. Kresil
134. Ranjene Amazonke iz Artemizija u Efezu
135. Miron
136. Diskobol
137. Posejdonov hram na Suniju
138. Hefestion na Agori
139. Nemezin hram u Ramnuntu
140. Propileji atenske Akropole
141. Telesterij u Eleuzini
142. Alkamen
143. Agorakrit
144. Hram Nike na atenskoj Akropoli
145. Kipar Kalimah
146. Erehejt (Filoklo i Kalimah)
147. Peonije iz Mende
148. Apolonov hram u Basama
149. Arhitekt Iktin
150. Spomenik (grobnica) Nereida u Ksantu
151. Vaze stila »Kerč«
152. Asklepijev hram u Epidauru
153. Timotej
154. Tholos (Thymele) u Epidauru
155. Graditelj Pitej
156. Artemizij u Efezu
157. Hram Atene Aleje u Tegeji
158. Lizikratov spomenik u Ateni
159. Apoksiomen
160. Kipar Silanion

161. Kipar Kefisodot
162. Kipar Leohar
163. Praksitel
164. Afrodita Knidska
165. Hermo iz Olimpije
166. Skopas
167. Kipar Eufranor
168. Brijaksid
169. Lizip
170. Seleukidi i važni gradovi seleukidske države
171. Helenistički hramovi-države
172. Atalidi i kraljevstvo Pergam
173. Aleksandrija u Egiptu
174. Aleksandrijska Biblioteka
175. Pergamska kiparska škola
176. Zeusov oltar u Pergamu
177. Nika Samotračka
178. Religija u vrijeme helenizma
179. božice Demetra i Perzefona
180. Dorski slog
181. Jonski slog
182. Korintski slog
183. Olimpijske igre
184. Grčko kazalište
185. Rimske komicije
186. Rimska kuća
187. Rimska godina i računanje vremena
188. bog Jupiter
189. bog Mars
190. Rimske svećenički redovi
191. Teorije o porijeklu Etruščana
192. Problem etruščanskog jezika i najvažniji natpisi
193. Etruščanska talasokracija
194. Kraj perioda kraljeva u Rimu i početak republike
195. Glavni etruščanski gradovi
196. Bucchero
197. Etruščanska religija
198. Mundus
199. Etruščanski bogovi
200. Vulka

201. Rimsko slikarstvo, I. stil
202. Rimsko slikarstvo, II. stil
203. Rimsko slikarstvo, III. stil
204. Rimsko slikarstvo, IV. stil
205. Fajumski portreti
206. Porijeklo grčkog hrama
207. Herajon iz Olimpije
208. Apolonov hram u Korintu
209. Počeci grčke monumentalne plastike (utjecaji)
210. Moskoforos
211. Hekatompedon na atenskoj Akropoli
212. Lik Gorgone u arhajskoj umjetnosti
213. Rodsko-miletska keramika
214. Protoatička keramika
215. Vaza François
216. Kanopeji iz Chiusija
217. Apolonov hram u Delfima
218. Aristionova stela
219. Atički slikari stila crnih figura
220. Panatenejske amfore
221. Atički slikari stila crvenih figura
222. Utjecaj perzijskog osvajanja Akropole na grčku umjetnost
223. Grčka slikana keramika 4. st. pr. Kr.
224. Didimajon kraj Mileta
- 225. Srebro iz Boscorealea**
226. Hram Zeusa Olimpijskog u Ateni
227. Svetište Kabira na otoku Samotraki
228. Grad Pompeji
229. Opće karakteristike helenističke sculpture
230. Afrodita Melska
231. Dar Atala I. Ateni
232. Aleksandrijska umjetnička škola
233. Rodska umjetnička škola (helenizam)
234. Kolumbariji
235. August s Prima Porta i s Via Labicana
236. Marcelovo kazalište
237. Nervin forum (Transitorium)
238. Pont du Gard
239. Rimска rana carska gliptika
240. Titov slavoluk

- 241. Trajanov stup
- 242. Umjetnost Gandhara
- 243. Panteon
- 244. Hadrijanova vila
- 245. Hadrijanov mauzolej
- 246. Petra
- 247. Palmira
- 248. Sarkofazi iz vremena Antonina i Severa (i Sidamara)
- 249. Aurelijanovi bedemi
- 250. Marko Aurelije
- 251. Insulae
- 252. Hram Venere i Rome u Rimu
- 253. Spomenik iz Adam-Klisse
- 254. Prvi spomen Jonjana
- 255. Teorije o odnosu središta i periferije
- 256. Milet
- 257. Grčki brodovi i brodarstvo
- 258. Trgovina žitom u klasičnoj Grčkoj
- 259. Otok Tas
- 260. Uništavanje okoliša u antici
- 261. Kizik
- 262. Bizantij
- 263. Berezan
- 264. Olbija na Crnome moru
- 265. Hersonez (Taurički)
- 266. Tauri
- 267. Katastar (hora) Hersoneza
- 268. Pantikapej
- 269. Bosporsko kraljevstvo
- 270. Tanais
- 271. Grčki gradovi na azijskoj strani Kimerijskog bospora
- 272. Sinopa
- 273. Amastrida
- 274. Herakleja Pontska
- 275. Kalatis
- 276. Apolonija Pontska
- 277. Odes
- 278. Tomi (i Ovidije)
- 279. Istar (Histrija)
- 280. Ahilejev put na Crnom moru

- 281. Pičvnari
- 282. Dioskurijada
- 283. Vani
- 284. Albanija i Atropatena
- 285. Narodi u zaleđu Crnoga mora prema Herodotu i antičkim izvorima
- 286. Put svile
- 287. Aristej Prokonežanin
- 288. Put zlata i legende o izvoru azijskog zlata